

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Iudicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

41 Pauperum curam gerere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

maximæ rei molem aggredere, & quidam
conscijs dixisset: *Quantas tandem tibi athena, per
te libertatem consecuta, gratias debent: respon-
dit: Dî faciant, vt quantas ipse illis debeo, videri
retulisse. Val. Max. lib. 5. cap. 6. Platina lib. 1. de op-
timo ciue.*

4. *Cicero* duo ante mortem patriæ, quam vnicè
adamabat, apprecabatur. *Primum*, vt, priuquam
lucis vsura priuaretur, patriam pacatam videre
posset, liberamq̃ à tyrannide. *Secundum*, vt
cuique sic eueniret, quomodo de Rep. meritis
esset. *Phil. 2.*

SIGNVM XLI.

Pauperes
curare.

PAUPERVM ET PEREGRINO-
rum diligentem gerere curam, in
eosq̃ liberalem esse.

1. *Constantinus Monomachus Imp.* remota
stituit, in quo grauati senio, & ad labores
inutiles fouerentur. *Rauisus. Vide de liberali-
subditos.*

2. *Theophilus Imp.* hospitale fecit in loco
prius meretricum diuersorium fuit. *Cassian.*

3. *Mauritius Imp.* domum condidit, in qua
nes morbofi alerentur, multosq̃ ei suppeditauit
sumptus, ad sustentandos morbis confectos
tres. *Cedren.*

4. *Roma* per totam Urbem multa sunt Kenob-
chia, seu receptacula peregrinorum: & publica
omnium, vt S. Spiritus, S. Saluatoris, S. Mar-
Consolatione, S. Iacobi de Augusta: & propria
singula

regularum ciuitatum atque nationum, vt Florentinorum, Germanorum, Hispanorum, Gallorum, Anglorum, Flandrorum, Vngarorum &c. in quibus infiniti homines, grauibus morbis laborantes, domestici, atque externi, tum curantur, tum aluntur. *Georg. Fabric. in Roma.*

Constantinus Magnus liberalissima munificentiâ pauperes, seu adultos, seu liberos, qui à parentibus alii non possent, ex *Fislo* iuuuit; idque, vt ubique fieret, ad Prouinciales legem misit. Multa cū sollicitudine (magna curâ) nudis vestimenta procurauit. *Euseb. lib. 4. de Vit. Constant. cap. 28. Vide Baron. Tom. 3. Anno Christi 314 pag. 121. De profu-*

*Liberalitas
erga pau-
peres.*

ta eiusdem erga pauperes munificentiâ Eusebius ait. (*lib. 1. Vit. Constant. cap. 36.*) Exteris, qui illum adorabant, benignum & liberalem se præbere: miseriam & abiectis, qui in foro & plateis pauperum mendicabant, non pecunias solum, & res ad vitam necessarias; sed etiam decentem corporis vestitum subministrandum curare. Illis quoniam, qui prima ætatis tempora feliciter traduxissent, & prosperè; post tamen, graui vitæ facta mutatione, in res asperas, afflictasq; incidissent, auxilia, vberioraque vitæ subsidia impartiri, & beneficia magnifica, animoque verè Regio digna conferre. Quorum nonnullis agrorum donare possessiones, alios varijs dignitatis ornamentis cohonestare. Quos autem orbis miserè afflictauit, eos patris curare loco: viduas omni opè sollicitas recreare, propriaque ac sua provisione illis sedulo prospicere: puellas parentibus orbis, & ab eorum auxilio desertas, uiris sibi notis & locupletibus matrimonij vinculo iungere, vires largè & liberaliter nuptis suppeditando,

quæ illarum viris in nuptijs contrahendis essent necessariò conferendæ, &c. Neque quisquã rectò ad eum aduentauit, qui non aliquo bono portus sit: neq; eos spes bona frustrata est, qui ab eo aliquid expectarèt auxiliij. *Vide de Misericordia. De oppressoribus pauperum vide Theatrum hist.*

6. Optima foret Eleemosyna, si Magistratus institueret Congregatione ex omnibus Reipublicis, ad quam certo die conuenirent, & in qua docerentur, & excitarentur ad pietatem, & vtiliter conuenirent, aliquid eis corporalis alimentum distribueretur. Sic *Roma* fit, ait *P. Carolus Regius Societ. IESV, in Christiano Oratore, lib. 9. cap. 13.* vbi ad radices montis Quirinalis pauperum hebdomadaria conglomeratio in *Abside* S. Vitalis congregatur, qui tũ singularim à nostris Nourijs circa res Christianæ disciplinæ, cum ab Ecclesiaste è superiore loco instituuntur: atq; inde post Litanias decantatas, singulis viricim panis & pecuniolis, piorum ad id liberalitate corrogatis, subuenitur. In eodem Templo, singulis mensibus, non sine concursu pauperibus porrigitur Sanctiss. Sacramentum Altaris.

7. *Tiberius*, vt honestam innocentium paupertatẽ leuauit: ita prodigos, & ob flagitia egentes, mouit Senatu, aut cedere passus est. *Tac. 1. Annal.*

8. *Nero*, sub initium Imperij, neque liberalitatis, neque clementiæ, nec comitatis quidem exhibendæ vllam occasionem omisit. Senatorum nobilissimo cuique, sed à re familiari destituto, annua salaria, & quibusdam quingena constituit. *Sueton. cap. 10. Tac. 13. Annal.*

9. *Augustus Cæsar* non solùm Hortalum Hortensij nepotem, vt vxorem duceret, hortatus est:

verum

verum etiã pecuniã ei largitus est, ne (vt ait Tac.
 11. Ann.) clarissima familia extingueretur.

10. *Valentinianus & Marcianus Impp.* dicebant:
 humanitatis suã esse egenis prospicere, ac dare
 operam, vt pauperibus alimenta non desint. (*L.
 12. Cod. de Sacros. Eccl.*)

11. *Robertus, Capetis Regis Gallie filius*, mille pau-
 peres humanissimè semper fouit, eisque iumen-
 tu prauit, vt se, quocunque iret, consequeren-
 tur, ac pro se vota facerent. Quo factum est, vt
 nemo eo diutius, aut felicitate, aut tranquillitate
 maiore imperarit. (*Bohm. 6. de Rep. cap. 1.*)

12. *D. Ludouicus. 3.* rerum humanarum & diui-
 tarũ Collegia suis opibus fundauit, tametsi 120.
 pauperes haberet, qui se humanissimè conseque-
 rantur, & eodẽ eos, quo seipsum victu sustentaret:
 hebentibus Quadragesimã numerũ eorũ duplicabat:
 100; annos 44. summa cum sui nominis gloria
 imperauit, & ita imperauit, vt hostibus formi-
 dabilis, amicis charus, subditis Deus, omnibus
 reuerentus haberetur, & quinque filios, & quatuor
 filias, se moriente, viuentes, & Regnum armis,
 & legibus longè florentissimum reliquit. Extre-
 ma verò cohortatione filium Regni successorem
 religiosissimè admonuit, vt Deum in primis ve-
 neraretur; deinde egenos, ac tenues, quanta ma-
 gna posset, benignitate tractaret.

13. *Ludouicus V. Rex Scotorũ*, pater pauperum, ob
 liberalitatem in eos, dictus fuit. Vtinam omnes
 Magistratus mentibus suis altè imprimeret illud
 papæ: (*in epist. par. ad Imp. Iustinian.*) Vesti-
 mentũ non veterascens est, beneficentiã amictus: &
 corrupta stola est, amor erga pauperes. Eũ igitur
 oportet, qui piè regnare vult, taliã indumen-
 torum

torum pulchritudine animam exornare. Amoris enim in egenos qui indutus est purpuram, celestis quoque Regni compos efficitur.

14. Doceat Magistratus suam familiam blande appellare pauperes. Nam mulier quædam inops gemellos pepererat filios. Hæc cum à Margarita Florentij, Comitissæ Hollandiæ & Zelandiæ, filiam stipem peteret, ab ipsa irrita, eleemosynam nullam extorsit: *illegitima*, inquit Matrõna, *illatua est*. Qua responsione offensa mendicæ, Deum exorauit, ut tot Margarita pareret liberos, quot anni dies currunt. Peperit itaque trecentos amplius liberos viuos, & duplici pelui baptizati sunt: masculi nominati Ioannes, femina verò Elisabeth, omnesque mox cum matre extincti sunt, & sepulti Loosdoni, non longe à Haga Comitissæ in Hollandia. Seruantur adhuc pelues, adiuncta Tabella, qua gesta rei historiam continetur. Et referunt Barauorum Annales. Docemur igitur hoc Exemplo pauperes non superbe repellendos; sed si eleemosynam erogare non potes, saltè consolationem adhibendam.

15. Qui peregrinantur, vel studiorum, vel mitorum gratia, ij singulari digni sunt amore: quia amore scientiæ exulant, & vitam suam periculis exponunt. (*Lib. 4. Cod. 1. 13.*) Plato erga euiscendi peregrinos humanitatem & comitatem exerceri iubet. (*12. de Leg.*) 1. *de Leg.* addit hanc rationem: quod amicis & cognatis sint orbatu, ideo Deum habeant vltorem, si quæ iniuria afficiantur.

Apud Veneros vigent plures Leges contra vagabundos & erroneos, de quibus Maiolus in *Diabibus Canic.* Tom. 3. colloq. 1. pag. 870.